

ADUNĂRI DE DARE DE SEAMĂ ȘI ALEGERI

A aruncat pe furis o privire în urmă. Abia atunci, parcă s-a mai liniștit. Erau cu toții: și Dragoș, și Popescu, și Teșuș, și Stănescu, mai vechii și mai noi săi colaboratori. Nu lipsea nimeni. Delegații veniseră pînă la ultimul... Și încet, încet, figura a început să se lumineze, obrazul capătă culoarea bucuriei și întreaga față strălucea de furtive satisfacții. Stăpînire de sine, atât de cunoscută-i stăpînire de sine, i-a revenit. Cuvințele au acum o curgere mereu mai domoală, glasul își dobîndește siguranța obișnuită. Amănuntele prind viață. Prin fața ochilor i se de-vulează imaginile, pe două planuri: prezent și trecut, cînd în alb negru, cînd color, ale unui film pe care l-a trăit. Doi, trei, cinci, șase... Trei ani ca secretar al unei organizații, apoi marea răspundere de a fi în frun-

A FOST GREU, A FOST UȘOR?

Acum celor ce aveau în grijă organizația activității tinerilor... A fost greu, a fost ușor? Greu de înțeles. Poate la început, pînă să se cunoască dorințele tinerilor, să se afle preocupările, întin-surile aspirațiile. De fapt, pînă să se cunoască și înțeleasă, mai ales, pînă a reușit să se facă el însuși cunoscut și înțeles. Poate acesta să fi fost momentul cel mai greu, cel mai dificil. Acum e ușor să vorbești despre cinste, dragoste de muncă, abnegație, disciplină, comportare exemplară, conștiință, pasiune. E firesc și e bine să fie așa. Dar, parcă o să vadă și exprimat de nemulțumire. Parcă el nu-și amintește de acele cîteva incidente, de comportări-le necuvințate ale unor tineri, și cîte și mai cîte. Lucruri, oare-cum, explicabile, dacă ai în vedere eterogenitatea pregătirii lor, marea lărgime și concepțiile diferite, apoi însăși specificul nu-și șantier. Explicabile, dar inevitabile. Cea mai bună soluție e însăși faptul că de asemenea situații se vorbește acum numai la trecut.

Totul este cum se stîie să te apropie de inimile tinerilor, să-și ascuți și dacă se poate să-și înțeleagă. I-a înțeles oare? Pelicula capătă aici tonuri a-prinse, de un colorit pătrunzător. Este imaginea ce reprezintă un moment, poate unul din-tre cele mai importante, care marchează o etapă a vieții sale, a muncii sale: acordarea Diplo-mei de Onoare a C.C. al U.T.C., moment culminant al unei sa-tisfacții supreme. A meritat-o? Faptele ce au urmat stau poate mărturie.

Imaginile din trecut atemă-năz cu faptele prezente. Realizările de azi vor spori considera-bilul prestigiu de mîine al orga-nizației, consolidînd certitudinea ei. Prezentul înseamnă 26 de tineri noi uțești, peste 900 de ore de muncă patriotică, 174.000 kg fier vechi colectat, peste 150 frații în intrarea socialistă, îndeplinirea exemplară a sarcinilor profesionale. Vi-torul are însă idealuri și aspira-ții mereu mai mari, mai no-bile.

Cucintul secretarului Comite-tului U.T.C. al întreprinderii 1 Construcții Montaj-București, Du-mitru Crăcan, s-a încheiat. Vu-ltul de încredere i l-au dat cole-

ION MIHÎ
(Continuare în pag. a III-a)

In Editura politică a apărut:
NICOLAE CEAUȘESCU
Expunere la sedința jubiliară a Marii Adunări Naționale consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România
— 29 noiembrie 1968 —
Lucrarea a fost publicată într-un tiraj de mîile

IN SALA „VICTORIA” din Iași a avut loc vernisa-jul expoziției de artă plas-tică interjudețeană. Partici-pă 60 de artiști din Jude-țele Iași, Bacău, Neamț și Suceava, care prezintă circa 160 de lucrări inspirate din realitatea contemporană și preocupările oamenilor din această parte a țării.

LA INSTITUTUL de petrol, gaze și geologie din București s-a deschis albi-mă ediția 1968-1969 a cursului internațional post-universitar de perfecționare a specialiștilor în domeniul rafinării petrolului și indus-triei petrochimice, organizat de Comisia națională a Re-publicii Socialiste România pentru UNESCO și Minis-terul Învățămîntului, pentru tinerii absolvenți ai institu-țelor de specialitate din mai multe țări, membre ale UNESCO. Cursul, va dura pînă în luna octombrie 1968.

DUMINICĂ a început ediția 1968-1969 a Festiva-lului filmului la sate. Meni-șă îmbogățesc activitatea

culturală la sate în perioada de iarnă, festivalul se va desfășura în două etape: prima între 1-31 decembrie 1968 și a doua între 5 ianuarie - 2 februarie 1969, pe parcursul cărora vor fi asigurate proiectele de filme în toate localitățile sătești.

E.A.-1 este denumirea unui nou micromotor reali-zat de uzina de specialitate din Pitești. Fabricat pentru prima dată în țara noastră, noul motoră se folosește la încălzirea cabinelor auto-ca-

moanelor și autobuzelor construite la Brașov și în București.

PE BRĂȚUL Filipuș, o importantă ramură hidro-grafică a Dunării, a fost instalată o stație de pompare a apei. Destinată stemului de desecare și irigației din Insula Mare a Brăilei, stația dispune de instalații de înal-ță tehnologică și are o capa-citate care asigură activita-tea unei rețele de canale în lungime de peste 60 km.

ACTUALITATEA PE SCURT • ACTUALITATEA PE SCURT • ACTUALITATEA PE SCURT • ACTUALITATEA PE SCURT

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului
ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST
ANUL XXIV, SERIA II, NR. 6076 4 PAGINI — 30 BAN LUNI 2 DECEMBRIE 1968

„Jur să fiu devotat patriei, poporului...”
Foto: IULIAN MARINOF

Legămînt sacru — patriei socialiste

Duminica aceasta, înți al lui decembrie — dată memorabilă în istoria patriei și poporului cînd s-au împlinit 50 de ani de la fîurirea unității de stat a României — va rămîne, pentru o anumă vîrstă a generațiilor tî-nere, o zi de neuitat. În această zi, cel mai tîneri oșteni ai țării au depus într-un cadru solemn și sărbătoresc jurămîntul militar — legămîntul fierbinte de credință față de patrie și popor.

Eu, cetățean al Republicii So-cialiste România, înțind în sin-drului forțelor armate, jur să fiu devotat poporului muncitor, patriei mele și conducerii de stat a Republicii Socialiste Ro-mânia...”

Aceste cuvinte au fost rostite ieri dimineață ca un eruz sacru de către mii și mii de tineri oșteni de pe toate meleagurile patriei desfășurat al unităților militare, în fața comandantilor acestor unități. Este nu numai un jurămînt de credință, este prin semnificațiile lui, un vi-brant omagiu adus tricolorului românesc, care adună, ca într-un mînușchi, tradițiile de luptă ale străbunilor ca și izbînzile, cu-ceririle revoluționare dobîndite în anii socialismului. Acest legămînt, important capitol al bio-grafiei fiecărui soldat, constin-tesc un drept și o îndatorire patriotică supremă. El o exprî-mă, în aceste clipe, cu sufletul și cu inima.

Am fost martori la depunerea jurămîntului în cîteva unități militare. La solemnități, amplifi-cînd semnificația momentului, au luat parte reprezentanți ai Ministerului Forțelor Armate, ai organelor locale de partid și de stat și Uniunii Tineretului Comunist, veterani din războiul anti-fascist, tineri și tîneri din întreprinderi și instituții, stu-denți și elevi, care au ținut să fie alături de militari și cu acest prîile.

Militarii uneia din unitățile mecanizate din Capitală, cu bo-gate tradiții de luptă, au avut în mijlocul lor, în această zi

leri, în unitățile militare a avut loc solemnitatea depunerii Jurămîntului de către cei mai tîneri oșteni ai patriei.

Prezenți în cîteva unități militare, cu prîileșul acestui eveniment memorabil din viața fiecărui tîner, reporterii noștri ne rela-tează:

IN ÎNTÎMPINAREA ADUNĂRII GENERALE A COMPOZITORILOR

Alte opinii privind CREAȚIA MUZICALĂ ȘI EDUCAȚIA ESTETICĂ A TINERETULUI

Acum cîteva zile, în sălile de concert bucureștene au fost interpretate două lucrări: „Vitrării” și „Muzica festivă” de Mihai Moldovan și respectiv Ștefan Zoror ce demonștrau largile resurse creatoare ale unora dintre cei mai talentați re-prezentanți ai tînerii generații de compozitori români.

Continuînd ancheta noastră am solicitat celor doi tineri creatori cîteva gînduri pe marginea tezelor publicate de con-ducerea Uniunii Compozitorilor în preajma Adunării Generale a Compozitorilor și Muzicologilor.

MIHAI MOLDOVAN DIVERSITATEA STILISTICĂ ȘI NOȚIUNEA DE EXPERIMENT

În lumea muzicală se „vehicu-lează” cu o frecvență ce riscă pî-nă la urmă să prejudicieze (prin golire de conținut) noțiunea de experiment.

Unii găsesc că experimentul trebuie neapărat să conțină o doză de erzie, alții îl asimilează nonconformismului, atribuind creatorilor, ce riscă să se aventu-reze pe căi nebătătorite, o in-suficiență să pătrînească, de muște-gu-

lui clasic, dorința acută de a e-pata cu o falsă spolia spectacu-loasă.

Nici unii, nici alții nu pot nega opera, chiar dacă din punctul lor de vedere este experimentală, ci vor nega experimentalismul, ca un principiu în sine, rupt de esența, utilitatea și finalitatea sa.

De fapt ce este și ce nu este experimental? Există vreo operă în care să nu se reflecte cele mai

„MAI CREDEȚI ÎN PAUL ȘI VIRGINIA?”

EXPRESIA SENTIMENTULUI

„Excesul de lirism duce la să-răcirea sentimentului” decla-ră de pildă, Valentin Ceșuș din București, prezînd: „cu cît „te iubesc” va fi spus mai rar, cu atît intensitatea va fi mai mare, căci numai cine este să-rac în sentimente simte nevoia compensației prin cuvinte”. Mă feresc să-i dau dreptate integral și în toate cazurile. Nici Luca Marcel (vezi scrisoarea) nu pare a fi de acord cu el. Există fir-

inătate posibilități de gîndire și de tehnică ale autorului? Își limitează autorul investigația la un teren științific, bătătorit (chiar dacă doar el singur l-a parcurs!) sau permanenta sete de cunoaș-tere îl duce pînă la limitele gîn-dirii sale?

Or, această luptă acerbă cu necunoscutul presupune, evident, mijloace noi, unelte noi, inedite, experimentale. În acest caz, ex-perimentarea este, după părerea mea, reflectarea exactă, obiectivă a posibilităților autorului, a talen-tului și culturii sale. Dacă toți experimentează, deducem că toți tind spre același țel — concordanță absolută între intenție și realizare. De aceea, după părerea mea, experimentarea este un act de curaj creator, de cinste și a-devăr profesional.

Spiritele neanchilozate, în spe- (Continuare în pag. a II-a)

STUDENTII SEMNEAZĂ CONTRACTUL RESPONSABILITĂȚII

Cu ecouri largi poate pe nedrept puțin evidențiate în lumea de dincolo de porțile cetăților universitare, institu-tiile noastre de învățămînt superior au consemnat zilele acestea un eveniment cu multiple sensuri și deosebite sem-nificații. Într-un cadru sărbătoresc — atributul nu e de-loc îndrăguit de detaliu superficial, ci tocmai de aceste semnificații — reuniți în amfiteatru, în săli de cursuri sau seminarii, în laboratoare, acolo unde-și desfășoară obișnuit activitatea, studenții patriei săvîrșind un act de matură angajare, un act de deplină înțelegere a îndatoririlor lor în fața societății și-au pus semnătura pe ceea ce, poate nu în formularea legii, dar în spiritul ei, s-ar putea și trebuie să denumim „contractul responsabilității”.

S-au semnat, adică, de către studenți, de către mîile de aspiranți la titlul de specialiști și de profesori al lor, con-tracte care potrivit noii legi a învățămîntului se încheie între studenții anului I la cursul de zi (în acest an potrivit unui recent decret al Consiliului de Stat și de că-tre ceilalți studenți cu excepția celor din ultimul an de studiu), pe de o parte și rectorul institutului ca repre-zentant al statului, pe de altă parte; acele contracte prin care una din părți, statul, își asumă obligația de a asigura stu-dentului condiții adecvate de muncă, de învățătură, iar ce-alaltă, studentul, de a respecta normele de activitate și de comportare universitară, de a-și exercita profesia dobîndită cel puțin 2-3 ani la locul de muncă care-i va fi repa-rtizat.

S-au semnat, și conțină încă în unele facultăți, contrac-te. Contractele responsabilității.

Sînt lucruri știute: învățămîntul nostru superior este gra-tuit pentru toți cetățenii; studenților noștri li sînt asigurate cu prisosință și fără regretul chiar al celor mai costisitoare eforturi, condiții de studiu și viață excelente. Peste 63 la sută dintre tinerii de pe băncile facultăților beneficiază de burse, locuiesc în cămine, servese masa la cantine... Și apoi, nici în ceea ce privește responsabilitatea studenților noas-

A. NICOLAE
(Continuare în pag. a III-a)

RUGBIȘTII ROMÂNI VICTORIOȘI CU 15-14 ÎN ÎNTÎLNIREA CU REPRESENTANȚII FRANȚEI

MINUTELE VOINȚEI SUPREME

Am trecut examenul anului cu o victorie obținută într-o partidă dramatică, tehnică și de o rară spectaculozitate, viorile fiind am-bele echipe. Jucînd fără complexe „XV”-le, nostru s-a impus de la început, contracarînd virtuozită-țile adversarului, prin joc cura-jos, plin de elan, susținut pe compartimente. Suprînsă de ac-tiunile în avanșale ale echipei noastre, reprezentanta cocșului galic răspunde prin țesiri pericu-loase cu balonul, sarjată la mîină. Dar deschidem scorul în minu-tul 4 prin IRIMESCU care trans-formă o lovitură de pedeapsă și con-ducem cu 3-0. Ghidul victoriei pătrunde ca o certitudine în noi și trecem senini peste mi-nutul 19 cînd PARIES aduce e-galarea, fiindcă peste trei minu-te IRIMESCU acest nou „picior de aur” al nostru, înscrie printr-un splendid drop-gol și 6-3, ca peste numai două minute, tot el să majoreze scorul la 9-3, fă-cîndu-ne să ne gîndim la o vic-torie lejeră, mai ales că în minu-tul 30 același Irimescu transformă magistral de la 48 de metri o altă lovitură de pedeapsă. 12-3! La acest scor echipa noastră în loc să fie la fel de incisivă, scade timpul și cedeză, iar francezii ies din dezordinea care-i cu-prinsese și înscriu prin BONAL o încercare la centru, după un a-devărat slalom printru apărătorii români. Transformă PARIES:

IONEL HRISTEA
(Continuare în pag. a II-a)

CORNEL VĂLEANU
(Continuare în pag. a III-a)

calediscop

Am ascultat acum cîteva zile la radio balada Manole în interpre-tarea actorului, poetului Emil Botta. Nici poezia nu-mi era necunoscută, nici omul acesta care trăiește de multă vreme în cetatea noastră aproape în anonim, ducîndu-și de ani de zile crucea creației sale singu-lare fără surle și trîmbite cum se obișnuiește cîte o dată...

Am fost extremu-rat de acel glas și mi-am adus amîne de Ionuș sau din Nă-pasta, cea mai mare creație artistică pe scenă din ultimii 25 de ani la care am asistat. Era același E-mil Botta care pe la 16,30 seara recită din Eminescu și ni-l res-tituie zguditor, așa cum a fost, cu toată drama lui metafizică, cu toate acele scris-nețe de piatră de moară urînte de un mare efort, cu spaime toate ale unui suflet chinat și des-nădăjduit.

Auzeam cu ajuto-rii nevăzutele uade acea lucrare a mes-terilor, cu Manole zecce, cea mai stralu-cită producție poetică de după Miorța, cu superbe contururi unii de vers, cu ame-nințătoarea presim-țire a destinului ce venea cu o fatalitate oarbă spre Creator, cerîndu-i jertfa la temelia operii.

De undeva din ne-gurile trecutului zburau spte noi cu pardoseala așezămîntului lui Dumnezeu, se ruga ca acei mes-teri să fie îndurați, să scape de sîrșitul cerut. Și ca o impla-cabilă roată cu dinți ce macină și termi-nă totul, versul spus în goapă, ca o rugă sau ca un tînet ne povestește nouă, as-cultătorilor că nu mai era nimic de fă-cut...

Un geamăt, alt geamăt, zidurile ur-cau închizînd în ele fîptura nemuritoare a navelor lui Mano-le, totul era haluel-nant ca în Jeronimus Bosch, realitatea prîndea o cortină de aburi și răsunau strî-găte ciudate de un-deva din cele mai secrete locuri ale in-mii omenești. Așa trebuie că simțeau cei ce l-au ascultat pe marele Enescu cîntînd la vioară.

Am fost extremu-rat, am stat mult după aceea să mă gîndesc care este secretul marelui actor. Nu vocea, nu gestul, poate și asta, dar mai înțil și țîlrea dinaintea textului re-citat, acumularea de date imponderabile ce se unesc în scenă sub o simplă subli-nier. Ce este genul deelt o aglomerare de intenții noi?

Înt-un articol precedent, in-spirat de corespondențele pri-mite în legătură cu cazul celor doi (trei, mai exact) tineri clujești, spuneam că multe opi-nii s-au referit la felul cum tre-buia exprimat un sentiment. Ex-trasele de scrisori pe care le puteți citi alăturat, stau mărtu-rie faptului că această problemă li preocupă destul de mult pe tineri. Cu alte cuvînte, ei par conștienți că una e ce simți, și

CITIȚI ÎN PAG. A 2-A:
Cronica plastică
„PAGINI DE ARTĂ ÎNCHINATE TRANSILVANIEI”

CALENDAR

Reprezentant de seamă al epocii luminilor în cultura românească, Veniamin Costache (1768-1846), de două ori mitropolit al Moldovei, între 1803-1808 și 1812-1842, a jucat un rol important în domeniile politic și cultural ale țării, ilustrându-se îndeosebi ca întemeietor al învățământului în limba română în Moldova, ca traducător de cărți de etică și filozofie, ca sprijinitor al tiparului, al teatrului, al ideilor de eliberare națională și al apărării drepturilor țării în administrarea averilor mănăstirești. De numele său este legată înființarea celei mai vechi școli naționale în Moldova, Seminarul de la Socola din Iași, unde va învăța Ion Creangă. Fundat în 1803, după ce, la vârsta de 85 de ani, Veniamin Costache fu-

garis, a operei lui Samuel Tenyson, „Furie sau fringhie înțreită”, în 1835 cu „Drept slăvitoare învățătură”, marele catehism al lui Platon Levșin din Tver (tradus înaintea și de Eufrosin Poteca și Gheorghe Lazăr), în fine în 1845 cu opera lui Evghenie Vulgaris, autorul lui preferat, „Îndeletnicire despre buna murire”. A sprijinit în 1821 mișcarea eterică, punând la dispoziția revoluționarilor 10.000 de lei și patru telegrafi, fapt pentru care, la venirea înfăptuirii în Iași, a trebuit să plece în exil, iar mai târziu a fost atacat de Vasile Păgoi în „Vedenia ce au văzut un schimnic Varlaam de la mănăstirea Secului din Moldova la anul 1821”, în spirit antierotic, voltat, dar nejustificat, cîci mitropolitul era

LA BICENTENARUL LUI VENIAMIN COSTACHE

se investit mitropolit al Moldovei, Seminarul de la Socola a funcționat, cu scurte întreruperi, aproape un secol și jumătate, fiind înoc de la început o școală care a dat atenție predării materilor laice, precum logica, aritmetica, istoria, filozofia și limba latină. De asemenea, în vremea mitropolitului Veniamin Costache a luat ființă (în 1828) Școala Vasiliană de la Trei Ierarhi în limba română cu un ciclu elementar de trei clase, un ciclu normal de doi ani și un ciclu gimnazial de patru ani. Cu zece ani înainte, mitropolitul Veniamin Costache făcuse legătura cu școala din Țara Românească, înființată de Gheorghe Lazăr, trimițând la învățătură șase bursieri moldoveni.

Între 1815 și 1819 Veniamin Costache a tradus și publicat în românește opera de etică a lui Evghenie Vulgaris „Adoleshia filotheos”, pe care în 1831 o completa cu tâlmăcirea, prin intermediul aceluiași Evghenie Vul-

AL. PIRU

GH. PETRAȘCU

„Mihai Viteazul călător”

Există în viața fiecăruia câteva întâmplări minunate a căror emoția pură se păstrează intactă ani în urmă, amintirea lor revine din fel de puternică și tulburătoare ori de câte ori cămăra ne le reamintește. Cine nu și-a amintit de primul său? Pentru foarte mulți dintre noi, imaginea aceasta — ca și cea a fetei înălțate în tren — este legată de primăvara noastră zădărnice, de sala de lectură și de școlii, pe care cine o împodobește cu ghirlandă de hirtie colorată și flori, ca pentru a sărbători sărbătoarea.

M-am interesat zădărnice de felul în care liceul gălățean își petrece timpul liber și, în special, despre semnificația pe care o au în viața lor de elevi după-amiezile cu dans; de părerile pe care o au profesorii și îndrumătorii lor culturali privind la necesitatea acestor perioade de recreație, de spirit și de condiții oferite în acest sens elevilor. Scurtele papiruri pe care le-am făcut la fiecare dintre liceele orașului Galați mi-au dezvăluit o realitate — de fiecare dată alta — toată acind însă ceva comun — mediocritatea — și numai câteva excepții au confirmat de data aceasta regula.

Staiemul după care mi s-a spus că se organizează asemenea seri, teoretic nu i se poate reproșa nimic. Aproape săptămânal, între orele 17-20, ar trebui prilejuite întâlniri între elevii liceului anilor de studii și de fiecare dată acestea să nu se reducă numai la dans, ci să fie în-

scrisă de scurte programe cu noi educative. Teoretic, elevii trebuie să vină îmbrăcați în uniformă, scurtele programe cu ocazia educativă să fie cu adevărat scurte, reușite să nu depășească în nici un caz ora 20 etc.

Cum era și firesc, am căutat să aflu inițial părerea tovarășii săptămîni — adușă ultimicea. Dar, fiecare teorie cu practica ei.

Liceul nr. 1 „Nicolae Bălcescu”, fiind liceu de băieți, organizează de obicei reuniunile de schimbă seara împreună cu Liceul de fete nr. 3. De la început anulul, însă, nu a avut loc decît o singură întâlnire de acest

Soavea, Caldeșcu Mihaila la închinarea Cercului distructiv al elevilor, organizat în oraș în timpul verii, Beldia Carmen la ziua de naștere a unei kolege și toate mi-au orbit despre după-amiezile friguroase în care nu mai a atît de plăcut să te plimbi, despre dorința de a-ți încheia unora săptămîna cu astfel de reuniuni — de necesitatea lor și despre felul în care s'occurează — ca ar trebui să fie organizate o seară de dans ideală.

La Liceul nr. 6 s-au ținut, de la începutul acestui an, cele mai multe reuniuni. Dar la Liceul nr. 7? Aici nu s-a dansat niciodată în acest an școlar, iar perspectivele sînt destul de îndepărtate: câteva proiecte închise între copiii unor doșare: un Carnaval al zăpezii și foarte îndepărtata sărbătorire a primei primăverii.

La Liceul pedagogic „Costache Negri” a avut loc o singură reuniune la nivelul anului V. Îndrumătoarea culturală n-a asigurat, însă, că în general simțită seara, în sala de mese, este pus un magnetofon și se dansază. La fel se petrec lucrurile și la Liceul nr. 5 cu program de educație fizică și, cînd, toți cei de aici care se ocupă de asemenea probleme au sentimentul că se achită în mod conștient de datoria pe care o au.

Pot fi banalizate asemenea seri? Cineva, credem — uită că sînt acele care dansază cu aceste ocazii pentru prima oară, că aceste zile sînt așteptate cu ultimă bucurie și emoție și că, pentru asta, totul trebuie să fie cît mai strălucitor și atractiv.

Ioșifescu Magdalena a dansat ultima oară în tabăra de la SABINA CARAUȘU

SUGESTII PENTRU PRIMUL DANS

lor profesori în legătură cu aceste întâlniri ale elevilor, și toți cei cu care am discutat le-au considerat utile, chiar foarte utile, din diverse motive: „Elevii au posibilitatea să-și petreacă timpul în mod organizat și să-și amintească, rămînînd la sfîrșit nu numai cu imaginea partenerului de dans, ci și cu acele câteva lucruri pe care le-au înțeles în urma discuțiilor purtate pe anumite teme...” „Le oferim posibilitatea să se cunoască mai bine între ei” — spunea cineva... „pot primi indicații cu această ocazie asupra felului în care trebuie să se poarte în societate și, de altfel, este unul din momentele cele mai plăcute de a încheia

CRONICA PLASTICĂ „PAGINI DE ARTĂ ÎNCHINATE TRANSILVANIEI”

unitate spirituală, culturală. Ar trebui să cităm aici în afara a-fintărilor limpezii cu arta feudală a întregului popor român, afirmată pe care ni le propun lucrările expuse, preluarea elementului gotic de către arhitectura și sculptura religioasă a Moldovei, pătrunderea Renașterii în Țara Românească, în epoca lui Constantin Brancoveanu, diversele și multiplele influențe între aceste provincii în ceea ce privește portul, ceramica, înscrisurile etc. Toate acestea atestă legături strînse, permanente între populațiile respective, o circulație intensă, reciprocă a artiștilor și meșterilor din cele trei provincii istorice, și prin aceeași implicat a motivelor, a stilurilor, a ideilor. Din aceste motive arta Transilvaniei se impune privit

Într-un ansamblu de valori pentru o înțelegere obiectivă, fido-cioasă, științifică a ei, a artei românești în genere, a evoluției ei acestia în spațiu și în timp. O altă sală a expoziției este consacrată artei plastice moderne în care se impune pleiada pictorilor revoluționari de la 1880 și cea a generațiilor imediat următoare. Lui Constantin Daniel Rosenthal îi datorăm a-cele antologice și mobilizatoare alegorii „România revoluționară”, „România rînduindu-și cîntecul la Chirpă Libertății”, „Barba lecevescu ne-a lăsat mică portretă lucrată cu sensibilitate și respect pentru psihologie, din care desprindem și un sentiment de respect și venerație pentru chipurile înfrățite, chipuri ale unor luptători ardeleni de prestigiu („Avram Iancu”, „Simion Ballint”, „Nicolae Solomon” s.a.), Gheorghe Tăbărescu a prezentat a pictură „Dăptă-tarea României” și tragicul portret al lui „Nicolae Bălcescu”, Mișu Popu cu un portret al domnitorului „Alexandru Ioan Cuza”, iar Constantin Lecea cu ampla tracă istorică „Uciderea lui Mihai Viteazul”.

În operele tuturor acestor artiști este vădit filonul patriotic, tendința către relevarea unor anumite adevăruri sociale și naționale, în cadrul cărora ideea unității naționale revine cu insistență, începînd de la imaginea simbolică a lui Mihai Viteazul și ajungînd la evenimentele revoluționare ale anului 1848 și cele care l-au urmat. Alături de calitatea lor artistică, intrinsecă, trebuie să recunoaștem acestor opere și o de-cărară calitate educativă, militanță, care a contribuit prin imaginea lor, respectiv proporțiile și posibilitățile binețele, la crearea unei unități spirituale. Alături de aceste lucrări am mai remarcat pe acele ale lui Ștefan Dimitrescu, Nicolae Tonitza, Ioșif Isac, Marius Bunes-cu, Dimitrie Paclura, Cornelio Medrea s.a., adevărate cronic

artistice ale evenimentelor legate de primul război mondial, („Mortii de la Casin”, „Convulsii”, „Ostaz”, „Lupta de Podul Jiului”, din numărul câteva dintre titlurile unor lucrări semnificative semnate de artiștii citați mai sus). Unei aceleiași pleiade de plasticieni, cei ai perioadei interbelice, cărora le putem alătura nume mai noi ale unei generații mai tinere, contemporane, le datorăm imagini pline de sensibilitate și poezie ale peisajului natural și uman al Transilvaniei, Theodorescu Șion, Dumitru Gheșă, Cătil Bogdan, Elena Popca, Ștefan Constantinescu, ne evocă lumea satului ardelean, frumusețea austere, sobră, reținută a țăranilor de dincolo de Carpați, în timp ce, Rodica Maniu, Sabina Popu, Michaela Eleutheriadă, Aurel Clușe, St. Ssony, Hans Eder, Paul Erdos, Vasile Iștar, Hana Erdos, Zoltan Kovacs, Imre Nagy, Alexandru Ziffer s.a., se apleacă cu precădere asupra peisajului natural (datorîndu-le în acest gen, imagini antologice în ce privește câteva lucrări reprezentative, de prestigiu semnate de Dimitrie Paclura, Cornelio Medrea, Gheorghe Anghel, Măe Constantinescu, Lădăa Romul, Văda Gheza, Kos Andras, Sereș-cușcu Eugen, Ion Vlasia s.a. Deși toate aceste lucrări aparțin unor artiști diferiți, ca generație, ca formație, ca loc de naștere, ele vădese în ansamblu o unitate relevantă în ceea ce privește particularitățile de vizuine și stil, exprimă organele peisajului generos al artei plastice românești.

CORNEL RADU CONSTANTINESCU

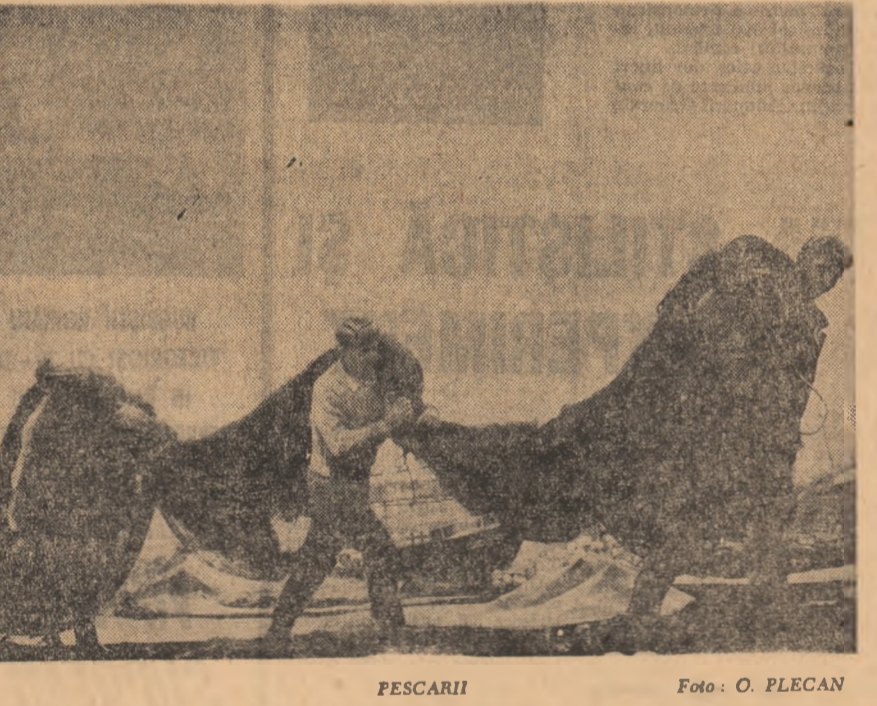
In Editura politică a apărut: „Calendarul elevului 1969”

Lucrarea a fost concepută în ideea de a oferi tineretului școlar o bază largă de informații care să-l suscite interesul pentru o lectură diversă și să-l completeze substanțial orizontul cunoștințelor. Prin materialele așezate, referențiale la diferite domenii ale științei, artelor plastice, literaturii, muzicii, literaturii și științelor, date, din domeniul istoriei

- SAPE OAMENI DE AUR rulează la Înfrățirea (orele 15,15; 17,45; 20); Munca (orele 16-20). HEIDI rulează la Buzeuți (orele 15,30); FRAGHI SĂLBATICI (orele 18-20,30); Popular (orele 15,30; 20,30). ROATA VIETII rulează la Dacla (orele 8,30; 16,45 în continuare; 18,45; 21). PRINTESA rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30). CLIMBII VOIEVOD rulează la Unirea (orele 15,30; 18); TOM JONES (apele 20,30). SUFLETE TARI (ambele seri) rulează la Lira (orele 15,30; 18). CĂDEREA IMPERIULUI ROMÂN rulează la Volga (orele 9,30; 12,45; 16; 19,30). ÎNTELEPTUL DE PE MUNTELE BLEȘTEMAT rulează la Drumul Sării (orele 15,30; 17,45; 20); Tomis (orele 9,30-15,30; în continuare 18; 20,15). MĂRTURISIRILE UNUI DOMN CU CAMERA MOBILĂ rulează la Cotroceni (orele 15,30; 20,30); VALEA ALBILNELOR (orele 18).

CINEMATOGRAFE

- COLUMNĂ (ambele seri) rulează la Patria (orele 9; 12; 15; 18; 20,45); București (orele 9,15; 12,45; 16,45; 20,15); Lăceafărul (orele 8,30; 12; 16; 19,30). ZIUA ÎN CARE VIN PEȘTII rulează la Republica (orele 9; 11,30; 14; 16,15; 18,45; 21,15); Capital (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,30); Melodia (orele 10,30; 13; 15,30; 18; 20,30); Modern (orele 9,30; 11,45; 14,15; 16,30; 18,45; 21,15). ANNA KARENINA (ambele seri) rulează la Bucegi (orele 9; 12,30; 16; 19,30); Flamura (orele 9; 12,30; 16; 19,30). JUDOKA, AGENT SECRET rulează la Festival (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21); Fevriar (orele 8,30; 10,45; 13; 15,15; 17,45; 20); Excelsior (orele 8,45; 12; 14,45; 16,30; 18,45; 21); Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30); Finestra (orele 10; 12,30; 15; 17,30; 20). SUPERAUTOMATUL rulează la Victoria (orele 9,30; 11,30; 13,45; 15,45; 18,15; 20,45). NOAPTEA rulează la Central (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21). AVENTURIERII rulează la Lumina (orele 9,30; 15,45; în continuare 18,15; 20,45). LUSTRĂGIUL rulează la Doina (orele 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30). MARIANNA, AGENT 0555 rulează la Rahova (orele 15,30; 20,30); AM ÎNTELIN TIGANI FERICIȚI (orele 18) Giulești (orele 15,30; 18; 20,30). ROATA FECIORILOR, MISTERE ÎN PIATRA, ATLETISM, A TREIA CONSTANTĂ, CUVINTE, DIAMANTUL, ORIZONT ȘTIINȚIFIC NR. 10/1968 rulează la Timpuiri Noi (orele 9-21 în continuare). HOMBRE rulează la Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30); Floreasca (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45); Miorita (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

PESCARI Foto: O. PLECAN

CREAȚIA MUZICALĂ

Diversitatea stilistică și noțiunea de experiment

(Urmare din pag. 1)

cial tineretului — dușman al mediocrității fade și calcule — nu se sfieșe să caute și să găsească, să recepționeze în totalitate, mesajul unei opere, în ce are ca mai adevărat și înălțător. Poate această atitudine este determinată de refuzul lor de a se înrobi unui sistem sonor, regulilor sale, modulului său unitar, val de a te face să gîndești și să asimilezi, umărare firească a refuzului oricărui lucru „făcut o dată pentru todeauna”, cu aureola sa de perfecțiune ce-l ascunde petele negre. Evident, o muzică ce reușește să spargă tipare, transmitînd o idee ori un sentiment într-un mod înalt și având teoretic, o

punct de vedere, reduse posibilități de a fi tentați la excese. Că marea majoritate din cei ce rîvnesc cu trudă pe hirtia cu portative au acest „dat” specific național, nu este o nouă. Tot Blaga spunea că „rădăcinile care te leagă de un anumit pămînt te leagă, indirect, ce-i drept, dar inevitabil și de un anumit mediu ceresc”.

Totul este dacă accepți să pătrunzi în taina lucrului sau să te mulțumești cu suprafața. Prima sîră cere curaj, tentativa putînd sfîrși printr-o nereușită. Lupta cu lucrurile, cu uneltile, cu forma, pentru ca ideea pe care do-rești să o restituți sub forma unei realități sonore să fie cît mai viabilă, cît mai originală, este o luptă ce nu presupune sacrificii. Este, după părerea mea, un proces de permanentă experimentare pentru că cine încetează să experimenteze încetează, de fapt, să creeze. Diversitatea stilistică existentă în muzica noastră de azi, este tocmai rodul multiploilor experiențe oblabie, datorate unor talente și temperamente diverse. Nu ne ferim să înșușim reușitele culturii

mondiale după cum putem respinge, (nu în necunoștință de cauză!) ceea ce considerăm că nu va putea niciodată să ne fie propriu. În anii de muncă uriașă, creația românească a reușit să parcurgă un drum uimitor impunîndu-se drept una dintre cele

ȘTEFAN ZORZOR

O PERIOADĂ DE EFERVESCENTĂ

CREATOARE

Sinteza publicată de conducerea Uniunii Compozitorilor sintetizează realizările și deficiențele observate în perioada scursă de la precedenta noastră întîlnire pe țară. Dacă azi mai pot bucura gin-

mai originale. Păcat că răspîndirea ei se izbește uneori din partea unor foruri administrative de o neînțelegere sau, ceea ce e tot una, de redus interes. Compozitorul trebuie să gîndească și să scrie, nu să-și sacrifice jumătate (cel puțin!) din timpul său gîșirii unor modalități de a putea sparge vidul în diferențelor unor funcționari neche-mați să se ocupe de exportul artei. Și tocmai de aceea, și despre nevalgăile existente în sistemul de difuzare a muzicii românești, trebuie să discutăm în Adunarea Generală.

Ștrădanțiile noastre ale tuturor de a da ce avem mai bun, de a crea lucrări de valoare, și prin aceasta de a îmbogăți patrimoniul național, fac puterea și răstănuirea de a exista a Uniunii Compozitorilor. Sper ca Adunarea Generală să reușescă a găsi cele mai bune soluții de gospodărire în viitor și să învingă unele lacune existente. Doresc să văd că se vor obține mijloacele care să ne permită a avea tipărit un volum reprezentativ în lucrări; doresc să văd că participările artiștilor noștri se vor înmulți pe arena internațională; doresc să văd că creațiile noastre vor ajunge mai ușor la inima ascultătorilor datorită unor judicioase programări și unor bune interpretări și binețele calităților lor. Sper ca lucrările Adunării Generale să fizeze prin concluziile sale căile de manifestare și înflorire ale artei muzicale românești spre binele acesteia și al patriei noastre socialiste. Anchetă realizată de IOȘIF SAYA

EXPRIMAREA SENTIMENTULUI

(Urmare din pag. 1)

menului său, cîntînd să-și satisfacă orice dorință (ea), nu face altceva decît să-și dea posibilitatea de a profita, de a se lăsa atras de alte persoane, ducînd la sufoarea sau distrugerea dragostei lor. Frumos! Deci, nici dacă-l modelezi pe celălalt, obișnuindu-l să renunțe la exclusivism și egoism, nu-i bine, căci, poftim de vezi, atunci „pofțim”, și te lași „atras de alte persoane”. Cine stie dacă n-o fi așa, unora? Bine zicea un înțelept, o dată, că hărbatul pleacă de acasă numai în două cazuri: din prea mult rău, sau din prea mult bine... Lășind însă gluma la o parte, faptul că vorbim despre „modelare”, „stăpînire exprimării sentimentului”, „evitarea exceselor”, nu înseamnă că-i dăm, implicit, rețete despre un așa-numit „comportament ideal”, „ideal” nu e decît ceea ce place celui-lalt. Ceea ce-l folosește și îl echilibrează. Am văzut multe sentimente care, cu vremea, s-au ut-

tat, dar n-am văzut pe nimeni în stare să-l uite pe cel care i-a dat un echilibru în viață. E drept, cuvîntul acesta pare compromis de unele căsuțici de altădată, cînd echivala cu expresia „apă stătută”. Dar, firește, nu e vorba de un echilibru steril, ne-stimulativ, compus din tîmna și plătitudine. În viața a doi tineri, însăși emulația, fanflezia, surpriza, e o formă a echilibrului. Iar, unora, cum spuneam, chiar liberalismul debordant, ineputabilul, dacă se potrivește firii lor. Iar dacă nu... E bine, atunci intervine adaptarea, mascarea. Ce să-i faci, cu timpul trebuie să te obișnuiești, prin asta nu te „falifici”, nici vorbă, ci doar accepti o concesie menită să folosească ambilor! Una din cele mai mari prostii și înertați omenești se ascunde în expresia: „asta mi-e firea”. Nu există fire modelabilă, iar o dragoste care nu a reușit să schimbe cu nimic trăsăturile morale ale unui om în folosul celui-lalt, și-a semnat, chiar prin aceasta, certificatul de deces.

săptămîna pe glob

Criza prin care a trecut în cursul ultimelor săptămîni francul francez a fost depășită. La bursele occidentale, pe piața capitalurilor și a monedelor începe să se revină, treptat, treptat, la normal. Cotările monetare și ale aurului dau dovezi de tot mai mare stabilitate, fixându-se în jurul cursurilor obișnuite.

Totuși, observatorii și experții sînt unanimi în a considera că de fapt, criza prin care a trecut francul a reprezentat doar un episod al unei crize mult mai profunde și mai largi, care se manifestă de cîțiva ani încoace. Fără excepție, ei consideră că sistemul monetar intercontinental este bolnav cronic și că simptomele maladiei vor reveni mai curînd sau mai tîrziu cu acuitate în centrul atenției.

Așa dar, neîncrederea manifestată atît de violent și, în unele privințe, atît de neașteptat, sub forma neîncrederii față de francul francez, privește în fond ansamblul sistemului monetar al lumii capitaliste.

Criza război mondial) cu o forță mai mare decît a altor țări capitaliste și ale căror tezaur de metal prețios puteau garanta stabilitatea monetară. Design, convertirea a fost limitată la un mezel dat, numai băncile centrale de emisiune ale altor state putîndu-se prezenta cu dolari sau lire la băncile de emisiune ale S.U.A. și Angliei pentru a le fi preschimbate în aur. Dar chiar și așa, dolarul și lira erau considerate moarte-forțe, puternice, în raport cu alte monede occidentale pentru care, respectivele state nu numai că nu-și puteau permite să dea metal, dar de multe ori nu aveau

capital în străinătate. Împreună cu alte capitale ale comerțului așa-numit invizibil (transporturi, asigurări, turism etc.), aceste cheltuieli au făcut ca balanțele de plăți ale S.U.A. și Marii Britanii să devină cronic deficitare, ceea ce a permis altor state să acumuleze în minile lor mari cantități de lire și dolari.

Pe măsură ce statele capitaliste și-au refăcut tezaurul, ele au început să prezinte băncilor centrale din Anglia și S.U.A. lirele sterline și dolarii pentru a fi preschimbate în metal prețios. Astfel a început perioada „hemoragiilor” de aur către Franța, R.F. a

S-au avansat cele mai diferite propuneri concrete de reformare, începînd cu propunerea de a se reveni la etalonul-aur (Gold Standard) și terminînd cu aceea de a se crea o unitate monetară convențională, nelegată în nici un fel de aur, care să permită statelor cu balanțe de plăți deficitare să evite dificultățile prin care trec la un moment dat.

Nu au lipsit din discuție nici conflictele acute, presiunile economice, financiare și politice. Totuși, datorită împotrivirii înverșunată a statelor cu monede-cheie nu s-a putut ajunge la un acord de natură să rezolve problemele reale ce decurgeau din neajunsurile efective ale sistemului monetar internațional.

Episodul unei crize profunde

posibilitatea să se preschimbe nici măcar în monede-cheie.

Alta vreme cît lumea occidentală a resimțit puternic influența urmărilor nefavorabile ale ultimului război mondial, sistemul monetar a funcționat multumitor pentru toate țările capitaliste. Pe această cale Anglia și Statele Unite și-au putut menține și chiar întări influența economică și politică. Totodată, statele cu monede „obișnuite” și-au putut asigura o anumită stabilitate monetară și, treptat, au avut posibilitatea de a-și refăce tezaurul ce garantase emisiunea bănească.

Profundul de situația privilegiată a monedelor lor, Statele Unite și Anglia au cheltuit mari sume de bani în străinătate, plătîndu-le în monedele lor, larg solicitate de celelalte state. În plus, monopoliurile din aceste două țări au putut face importante investiții de

Germaniei, Italia, Japonia și, Treptat, tezaurul american a scăzut la mai puțin de jumătate din valoarea pe care o avea în 1948, în vreme ce sumele de dolari aflate în minile străinilor (așa numite angajamente) pe termen scurt și lung) creșteau în mod continuu.

O asemenea evoluție nu putea să nu zdruncine încrederea în dolari și lire, fiecare deținător străindindu-se să-și convertească banii în aur. Cursurile monedelorlor au început să oscileze, ceea ce a aducînd „criza de încredere” în ele și mai mult.

Pe acest fundal au debutat discuțiile din cadrul F.M.I. (Fundul Monetar Internațional) și din afara lui, privitoare la reforma sistemului monetar intercontinental. Au fost propuse analize multiple aspecte ale sistemului, situația diverselor monede, evoluția balanțelor externe de plăți etc.

Trenarea problemelor și lipsa unor soluționări eficiente a îngreunat situația, a dus la agravarea acestora. Timpul a lucrat împotriva sistemului și nu în favoarea lui.

Cîte mai durabile momente din criza sistemului monetar occidental s-au înregistrat cu o repetiție neașteptată. În noiembrie 1967, după repetate fricțiuni prin care trecea moneda britanică, lira sterlină trebuie să fie devalorizată. În martie 1968 se face simțită cu o răzătoare violentă, criza de aur-dolari, care primejdioasă dovedește situația internațională a monedelor americane. În noiembrie 1968 are loc criza francului francez.

A devenit evident astfel, o dată mai mult, că sistemul monetar aur-dezive nu mai corespunde situației create în lumea contemporană. El nu mai corespunde nici expansiunii rapide a comerțului mondial și nici raporturilor de forțe modificate dintre diversele țări capitaliste. Alta vreme cît apărătorii actualului sistem monetar nu vor lasa aceste lucruri să nu se pot aștepta decît la noi zbucniri — mai mult sau mai puțin violente — ale bolii cronice de care suferă monede-cheie ale lumii occidentale.

de peste hotare

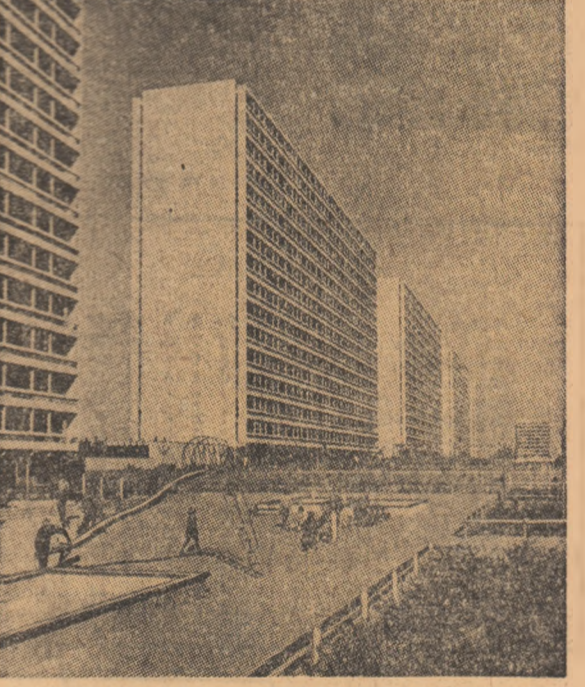
VIETNAMUL DE SUD. — Școala organizată într-una din regiunile eliberate de patrioți

Declarațiile lui Gowon

LAGOS 1 (Agerpres). — Generalul Yakubu Gowon, șeful guvernului militar al Nigeriei, a rostit în fața studenților din orașul Zaria o cuvîntare, în care s-a referit la situația actuală din Nigeria și la politica pe care guvernul intenționează să o promoveze după încetarea ostilităților militare. Guvernul federal, a arătat el, va fi, după încetarea operațiilor militare, un nou termen pentru instaurarea în țară a unui guvern civil. Autoritățile militare, a subliniat el, „nu vor preda puterea unui om sau unui grup de persoane, ci unei Adunări Constituante din care vor face parte reprezentanți ai populației din întreaga țară, inclusiv ai tribului Ibo”. Generalul Gowon, relevă agenția France Presse, și-a exprimat dorința de a se ajunge la o largă reconciliere națională, menționînd că încetarea ostilităților, reconstrucția economică și socială a Federației Nigeriei sînt principalele probleme care preocupă în prezent guvernul federal de la Lagos.

La baza reformelor politice și constituționale preconizate de guvern se află întreprinși administrativi a țării într-un număr de 12 state.

Prezintăndu-se în favoarea unei reconciliere naționale imediate pe scara întregii țări, generalul Gowon a declarat că această propunere va fi revizuită cu altă mai mare atenție cu cît puterile străine ne vor lăsa în pace și ne vor da posibilitatea să găsim noi singuri soluții.

DANEMARCA. — Imagine din Copenhaga

LECTORATUL de limbă și literatură română, din cadrul Universității „Klement Odrick” din Sofia, a organizat o seară culturală românească dedicată semicentenarului unirii Transilvaniei cu România. Lectorul universitar Florin Popescu a vorbit studenților care studiază limba română despre însemnătatea zilei de 1 Decembrie în istoria și cultura poporului român.

LA SAIGON s-a anunțat sîmbătă seara că delegația sud-vietnameză la convorbirile oficiale cvadrilaterale de la Paris va fi condusă de Pham Dang și va pleca joi spre Paris.

GUVERNUL BELGIAN a dezmințit sîmbătă acuzațiile formulate de autoritățile belgiene în legătură cu furnizarea de arme belgiene Nigeriei.

Un purtător de cuvînt al Ministerului de Externe belgian a arătat că zvonurile provenind din Umuhia, care arată că un transport aerian de arme pro-

venind din Belgia, cu destinația Lagos, ar fi avut loc la 22 noiembrie, nu sînt adevărate. El a adăugat că nici o autorizație de export, de tranzit sau de transport de arme spre Nigeria nu a fost eliberată de guvernul de la Bruxelles. Purtătorul de cuvînt belgian a subliniat faptul că nu există nici un acord privind furnizarea de arme între Belgia și Nigeria.

LA 4 DECEMBRIE, reprezentanții Partidului socialist (S.F.I.O.) și ai Convenției cluburilor republicane vor ține o reuniune comună pentru a examina problemele concrete pe care le ridică hotărîrea celor două formații politice de a crea un partid unic al stîngii franceze. Tînera reuniunii a fost hotărîtă în cadrul unei sesiune a Comitetului Executiv al Federației Stîngii Democratice și Socialiste (F.G.D.S.).

LORDUL CHALFONT, ministru de stat în Ministerul Afacerilor Externe al Marii Britanii, a sosit sîmbătă într-o vizită în Argentina. Purttor de presă al guvernului belgian, Ernest Montagne, despre hotărîrea guvernului de a restabili garanțiile constituționale, susținute la 23 august, și intenția de a include în actualul guvern a unor personalități civile, aceste mîsurii și acțiuni demonstrează că Peru traversează în prezent o perioadă de manifestă efervescență politică al cărei principal mobil este „să deschidă calea spre revendicarea suveranității și demnității sale naționale”.

Efervescență în Peru

„Nici un partid politic, nici un conducător politic nu și-ar putea permite să susțină în mod public la Lima o teză favorabilă intereselor străine”, apreciază ziarul francez „LE MONDE”. Starea de spirit care domnește în capitala peruviană după înfățișarea de la putere a fostului președinte, Fernando Belaunde Terry.

„Această stare de spirit a fost confirmată pe deplin de o întreagă serie de acțiuni întreprinse recent de nou regim al președintelui Juan Velasco Alvarado.

Comunicatul dat publicității zilele trecute de „Junta revoluționară” precizează că principalele motive pentru care a fost înfățișată livrarea de stat la 30 octombrie sînt instruirea de către fostul guvern a hoștăților naționale, înrăutățirea situației economice și creșterea datorită externe ale țării (apreciate la cca. 700 milioane dolari plus dobinzile anuale de aproximativ 100 milioane dolari).

Pentru remedierea situației, guvernul peruvian a anunțat că va înceta tratative cu cercurile bancare străine pentru obținerea unei eşalonări pe o perioadă de zece ani a plății acestor datorii, precum și instituirea unor măsuri de eusteritate pe plan intern.

Activitatea politică din Peru a continuat cu cîteva noi capitole care s-au adăugat la dosarul conflictului dintre statul peruvian și compania petrolieră americană „International Petroleum Company” (I.P.C.). Fernando Belaunde Terry sîmbose, în august a.c., un acord cu I.P.C. conform căruia zăcămintele de petrol din Peru ar fi cedate acestei companii arău restituie statului peruvian, în schimb rafinării și instalațiile industriale rămîneau în proprietatea companiei americane, care obțineau totodată, drept „compensare”, cîteva noi concesiuni petroliere. După cum se știe, învinuiri aduse de actualul guvern regimului lui Terry că ar fi „înstrăinat” averile naționale s-au referit în mod concret tocmai la acest acord. Se știe, de asemenea, că anularea acestui acord și naționalizarea tuturor terenurilor petrolifere și a instalațiilor complexului din bazinul La Brea y Parinas, proprietate a I.P.C., a fost prima acțiune importantă a noului guvern peruvian. Or, faptele demonstrează că, departe de a fi soluționat conflictul Perului cu această I.P.C. s-a transformat într-un fîrînd american-peruvian. La 28 noiembrie, ministrul dezvoltării, generalul Yanez, făcînd cunoscut că guvernul a hotărît să nu mai acorde companiilor străine nici o concesiune în domeniul exploatarea zăcămintelor petrolifere, operațiunile de rafinare urmind a fi efectuate în viitor exclusiv de compania de stat Empresa petrolera fiscal. A doua zi de joi, guvernul de la Lima a dat publicității nota sa de răspuns la nota Departamentului de Stat al S.U.A. din 8 noiembrie, despre existența căreia s-a aflat abia cu acest prilej. Din răspunsul peruvian rezultă că Statele Unite ar fi cerut plata imediată a unor compensații în favoarea I.P.C. și a unor despăgubiri pentru exproprieri.

În toată sîmbătă, Corneliu Mănescu a mulțumit gazdei pentru primirea cordială și aprecierele prietenești la adresa României și a poporului român. „Țările noastre — a spus el în continuare — au statornic și dezvoltat relații de colaborare prietenească, care prin amploarea, diversitatea și modul lor de desfășurare constituie o ilustrare pregnantă a multelor posibilități de înțelegere și cooperare care există între state cu sisteme social-politice diferite. Colaborarea prietenească dintre popoarele romîn și iranian serveste nu numai propriilor lor interese, dar și cauzii nobile ale înțelegerii și colaborării internaționale, înstrăinării climatului politic din întreaga lume, consolidării păcii”.

HARRIMAN SE VA RETRAGE ?

Averell Harriman, șeful delegației americane la convorbirile de la Paris în problema războiului din Vietnam, a plecat duminică la New York. La plecare, Harriman a făcut o declarație presei în care a arătat că, în timpul șederii sale în S.U.A., va face o trecere în revistă cu înalte oficialități americane a situației internaționale și în special a problemelor legate de tratativele asupra războiului din Vietnam. El a declarat, totodată, că intenționează să părăsească postul său de la Paris în momentul instalării noii administrații — la 20 ianuarie anul viitor.

BAZIL ȘTEFAN

săptămîna pe glob

Criza guvernamentală din Italia a intrat de marți într-o nouă fază aducîndu-se mandatul încredințat secretarului național al Partidului democrat-crescîn, Rumor, de a forma un nou guvern. În esență, misiunea lui Rumor este aceea de a constitui un guvern majoritar, mai precis de a refăce coaliția de centru stînga (democrat-crescîn, socialiști, republicani). Această misiune e dificilă și complexă întrucît în actuala stare de lucruri trebuie puse de acord nu trei partide, ci cinci curente socialiste, opt curente democrat-crescîne și partidul republican. Situația se complică și prin faptul că acceptarea de către Consiliul Național al Partidului democrat-crescîn a „relansării coaliției de centru stînga” a fost făcută cu multe rezerve și însoțită de decizia de a se convoca un congres anticipat al Partidului la sfîrșitul primăverii. Ceea ce aruncă o lumină de provizorat formulei guvernamentale ce ar urma să fie constituită după actualele consultări.

Primele rezultate ale schimbului de păreri. Joi seara, direcțiunea Partidului democrat-crescîn a dat publicității un document conținînd principalele probleme pe care le consideră esențiale pentru programul viitorului guvern. Documentul prevede crearea unor guverne regionale cu împuneri economice și administrative importante, o politică economică de folosire deplină a brațelor de muncă și de combaterii a dez-

tute dificilă, Mariano Rumor definește totuși un obiect important. Eșuarea actualii tentative de creare a unui guvern majoritar ar lăsa ca unică alternativă organizarea unor noi alegeri. Perspectiva de acură să-i gîrijoraze în cel mai înalt grad pe socialiști al căror declic a fost dureros evidențiat în recente alegeri generale (din mai a.c.). În condițiile tendințelor nete de orientare spre stînga a corpului electoral italian, cele trei partide au suficiente motive să evite o coexistență electorală precipită.

Dincolo de diferențele metodice și de posibilele prerații care ar putea duce la refacerea coaliției guvernamentale „de centru stînga” problemele esențiale rămîn cele de program. Elementele fundamentale care au declanșat criza guvernamentală și cea politică, după alegerile din 19 mai se află locuiri în carentele de finanță și, mai ales, ale aplicării unui program comun eficient al celor trei parteneri (democrat-crescîn, socialiști și republicani). Punctul cel mai delicat este muncitorii din ultimela săptămîni, efervescența înregistrată în școli și facultăți pun în lumină acuitatea problemelor sociale în Italia zilelor noastre. Realitățile italiene atestă că formulele guvernamentale care au fîn seama de cerințele acute ale țării, de revendicările maselor, au o viabilitate.

Relansare dificilă la Roma

chilibrului dintre nord și sud, majorarea pensilor de bătrînețe, o reformă a învățămîntului, modificarea Codului penal și a celui civil și a Legii familiei, iar pe plan politic extern, menținerea Italiei în N.A.T.O. dar și sprijinirea eforturilor în vederea realizării unor măsuri de dezarmare precum și „promovarea unor inițiative menite să intensifice relațiile bilaterale în sfera europeană”.

Această „Schiză de program” a democrat-crescînilor a consti-

tuit obiectul unei analize amănunțite în cadrul direcțiilor Partidului socialist și a celui republican. În timp ce republicanii nu manifestă poziții contrare programului sugerat de P.D.C., în rîndurile socialiștilor continuă să se mențină păreri deosebite, afirmîndu-se poziții care solicită, în esență, măsuri mai hotărîte în vederea satisfacerii revendicărilor maselor muncitoare. Curentele de stînga din sinul Partidului socialist

săptămîna pe glob

DUPĂ SATO, SATO

Lupta pentru președinția partidului liberal-democrat din Japonia nu a avut nimic din dramatismul prevăzut inițial. Încă de la primul tur al scrutinului Eisaku Sato și-a redobîndit funcția și implicit — în conformitate cu legile în vigoare în Japonia — și funcția de prim-ministru. El a înțrunit 249 de voturi (cu 20 de voturi peste majoritatea necesară). În schimb, ceilalți candidați Takeo Miki, fost ministru de externe, și Shigesaburo Maeo, personalitate de frunte în timpul cabinetului Ikeda, nu au cumulat decît 107 și respectiv 95 de voturi.

Președintele reales și premier al Japoniei pentru următorii doi ani este preocupat în prezent — așa cum remarcă presa japoneză — de „o remaniere radicală a cabinetului, spre a-și însuși singe proaspăt și a-i consolida unitatea”. În cursul acestei săptămîni el a anunțat că va face public numele ministrilor săi, precizînd: „eu nu vor fi desemnați din rîndurile Dietei (parlamentului), ci în funcție de competențele lor.

sale vizite la Washington, la un acord cu președintele Johnson fără a stipula, totuși, un termen definitiv; în sfîrșit, problema din ce în ce mai acută a liberalizării schimburilor comerciale.

Observatorii locali atrag în mod deosebit atenția și asupra problemelor interne cărora Sato va trebui să le găsească soluția. Este vorba, în primul rînd, de creșterea în spirală a prețurilor la produsele care afectează o gamă largă de consumatori precum și de întocmirea

mii spaniole, au hotărît încetarea lucrului în semn de protest față de lipsa celor mai elementare condiții de securitate a muncii. După cum informa FRANCE PRESSE, numărul celor care au luat parte la grevă a crescut ulterior la 15.000. Solidarități cu revendicările minerilor, alți 20.000 de muncitori au participat miercuri la o demonstrație desfășurată pe străzile orașului Oviedo cu prilejul înmormîntării minerilor căzuți victime lipsei măsurilor de securitate a muncii. În cursul aceluși săptămîni, studenții madrileni au organizat la rîndul lor manifestații de solidaritate cu muncitorii greviști. După ce au ocupat Facultatea de științe politice și economice, în amfiteatru au fost organizate dezbateri, numeroși vorbitori exprimînd sprijinul mișcării studențești față de revendicările minerilor din Asturia. Aceste manifestații au stîrnit îngrijorarea autorităților care au trimis în jurul facultății ocupate de studenți numeroase efective ale poliției. Pe străzile din preajma celorlalte facultăți din Madrid circula, la scurte intervale, patrula. În alte centre universitare, la Bilbao și Barcelona, studenții, în urma unor adunări în cadrul cărora au dezbătut situația politică din Spania, precum și necesitatea unei reforme democratice în învățămîntul superior spaniol, au hotărît să declare grevă.

Tur de orizont

bugetului pentru viitorul an fiscal.

SPERANȚE ÎN CIPRU

Elemente favorabile soluționării problemei ciproite au parvenit din Nicosia la sfîrșitul săptămîinii. După realizarea primelor contacte între lideri reprezentînd comunitățile greco-cipriote și turco-cipriote se realizaseră cu cîțiva timp în urmă primii pași, destul de firovi, pentru readucerea liniștii pe insula atît de încercată în ultimii ani. O telegramă de presă anunța joi că în cadrul convorbirilor, începute în luna iunie și intrate în faza hotărîtoa-

vede a diminuare a efectivelor O.N.U. staționate pe insulă, cu circa 25 la sută. Oricum, ultimele rezultate ale tratativelor dintre cele două comunități sînt aducătoare de speranțe.

MISCAREA REVENDICATIVĂ DIN SPANIA

Agenciile de presă au transmis din Spania în ultimele zile știri și rapoarte consemnînd o nouă intensificare a mișcării revendicative. Un larg curel a avut greva declanșată de 8000 mineri din provincia spaniolă Oviedo. Participanții la grevă, făcîndu-se purtători de cuvînt ai unei mari părți a muncitorii-

Dr. N. S. STĂNESCU
EM. RUCĂ
IOAN TIMOFTE

pe scurt

la o „înțelegere, cel puțin în principiu” privind viitorul statut al acestor insule, fapt înăd să precizeze în ce constă aceasta.

LA 3 DECEMBRIE 1967, profesorul Christian Barnard, s-a hotărît să întreprindă prima grevă de inimă.

De atunci, în lumea întreagă au fost efectuate 92 de grevă cardiace din care 47 în S.U.A., 14 în Canada, 9 în Franța. Tehnica chirurgicală se perfecționează mereu, tot mai mulți chirurghi își fac un titlu de glorie din astfel de intervenții, ducîndu-vă vieții celor în al căror piept bat inimi străine crește.